

เครื่องมือวิจัย

ชื่อตัวแปรตาม (ไทย/อังกฤษ)

การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

An Implementation of Educational Quality Assurance of Schools in a Special Administrative Zone in the Southern Border Provinces

1. นิยามมโนทัศน์หรือนิยายปฏิบัติการ

1.1 นิยามมโนทัศน์

เทคนิคการบริหารและการจัดการที่ใช้แล้วประสบผลสำเร็จ เช่น

4.1 วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมिंग (Deming Cycle) เป็นเทคนิคที่ผู้บริหารส่วนใหญ่ นิยมใช้กันแพร่หลาย เพราะเป็นกระบวนการที่มีการตรวจสอบตนเองอยู่ตลอดเวลา ตั้งแต่ขั้นการวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผนหรือขั้นตอนที่วางไว้ (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข วางมาตรฐาน / มาตรการกำหนดขั้นตอนกันใหม่ (Act) เพื่อการดำเนินงานต่อ ๆ ไป

4.2 แนวคิด Balanced Scorecard

สถานศึกษาหลายแห่งใช้แนวคิดในการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน(Balanced Scorecard) เป็นเทคนิคการบริหาร เช่น โรงเรียนในฝัน โดยใช้ในการกำหนดมุมมองที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จของการทำงาน 4 ด้านคือ (1) มุมมองด้านนักเรียน (2) มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน (3) มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (4) มุมมองด้านงบประมาณและ 5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาทุกปี ดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่องและเป็นระบบ สนับสนุนให้ครู ผู้ปกครองและผู้แทนชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ เพื่อให้ก้าวทันสภาวการณ์ปัจจุบันด้วย คือ 1) วิสัยทัศน์ และภารกิจ ของสถานศึกษา 2) แผนพัฒนาสถานศึกษา 3) การพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ เช่น บรรยากาศและสภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น 4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน 5) การพัฒนาองค์กร เนื่องจากสถานศึกษาเป็นแหล่งหรือศูนย์การเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชน 6) การพัฒนาวิชาชีพครู

6. การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

จากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษา สถานศึกษาจะมีข้อมูลสารสนเทศสำหรับ ประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดได้ด้วย อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาที่มีความพร้อมอาจตั้งคณะทำงานขึ้นทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาก็ได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างระบบการประเมินตนเองอีกทางหนึ่ง นำผลจากการประเมินไประบุไว้ในรายงาน การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีต่อไป การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาต้องครอบคลุมมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน / ปฐมวัย ที่กำหนดไว้

7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

การจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ จึงมีการตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

1,2 นิยามปฏิบัติการ

การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการปรับปรุง พัฒนาวิธีการดำเนินการตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้สามารถปฏิบัติได้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร และการทำงานปกติของโรงเรียนและเกิดผลในทางปฏิบัติจริง คือ สามารถยกระดับคุณภาพของงาน ตามมาตรฐานการศึกษาที่ใช้ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. โครงสร้างในการวัดตัวแปร ชุดเครื่องมือ และแผนในการจัดเก็บข้อมูล

แบบบันทึกข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง แบบบันทึกการประชุมกลุ่มย่อย บันทึกการสัมมนา แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง แบบบันทึกข้อมูลจากการศึกษาสภาพจริงในโรงเรียน แบบบันทึกเนื้อหาจากการศึกษาเอกสารและรายงานผลการดำเนินการวิจัยของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. ประเภทและลักษณะของเครื่องมือและข้อคำถาม

---

4. คุณภาพของเครื่องมือ

คุณภาพของเครื่องมือ Alpha เท่ากับ .97 และค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .97

5. วิธีการใช้เครื่องมือ

ใช้กิจกรรมการจัดการความรู้ โดยนักวิจัยภายในโรงเรียน เป็นทีมขับเคลื่อน (Roving Team) ภายในโรงเรียน และระหว่างโรงเรียน โดยใช้การเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) ของนักวิจัยระดับเขตพื้นที่และนักวิจัยหลักซึ่งทำหน้าที่เป็นทีมขับเคลื่อน จากภายนอก เป็นผู้ขับเคลื่อนเครือข่ายระดับเขตพื้นที่ และเครือข่ายรวมทุกเขตพื้นที่